

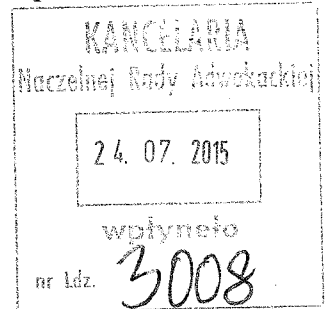

ZASTĘPCA SZEFA
KANCELARII SEJMU

Adam Podgórski

67528-173-203/15

Warszawa, dnia 24 lipca 2015 r.

Pan

Andrzej Zwara

Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej

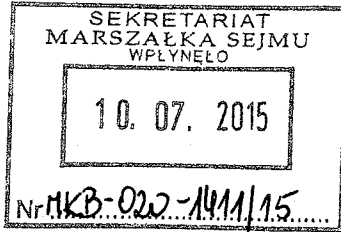
Szanowny Panie Prezesie

Z upoważnienia Marszałka Sejmu, uprzejmie przekazuję - w trybie art. 58 pkt 9 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2015 r. poz. 615) - poselski projekt ustawy o rzemiośle (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Jacek Tomczak), z prośbą o wyrażenie opinii.

Z poważaniem

Warszawa, dnia 7 lipca 2015 r.

**Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

szanowana Pani Marszałek!

Na podstawie art. 118 ust.1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. i na podstawie art. 32 ust. 2 Uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej (j.t. M.P. z 2012 r. poz. 32) niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o rzemiośle.

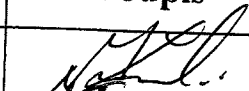
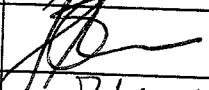

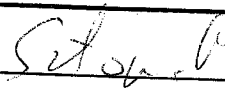

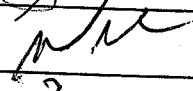
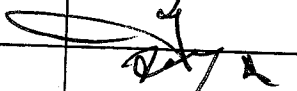

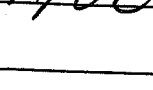
Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Jacka Tomczaka.

*2 posłowie,
AS Citi*

**Lista Posłów popierających projekt ustawy
o zmianie ustawy o rzemiośle**

L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
1.	Achinger	Elżbieta	
2.	Arkit	Tadeusz	
3.	Arłukowicz	Bartosz	
4.	Arndt	Paweł	
5.	Augustyn	Urszula	
6.	Aziewicz	Tadeusz	
7.	Biernacki	Marek	
8.	Biernat	Andrzej	
9.	Blanik	Leszek	
10.	Bobowska	Joanna	
11.	Borowczak	Jerzy	
12.	Brejza	Krzysztof	
13.	Brzezinka	Jacek	
14.	Bublewicz	Beata	
15.	Budka	Borys	
16.	Budnik	Jerzy	
17.	Bukiewicz	Bożenna	
18.	Butryn	Renata	
19.	Charłampowicz	Jarosław	

Lp.	Imię i nazwisko	Klub	Podpis
28.	Sawicki Marek	PSL	
29.	Smolarz Henryk	PSL	
30.	Sosnowski Zbigniew	PSL	
31.	Stefaniuk Franciszek Jerzy		
32.	Sztorc Andrzej	Sztorc PSL	
33.	Szymiec-Raczyńska Halina		
34.	Tokarska Genowefa	PSL	
35.	Walkowski Piotr	PSL	
36.	Zgorzelski Piotr	PSL	
37.	Zych Józef	PSL	
38.	Żelichowski Stanisław	PSL	
39.			
40.			
41.			
42.			
43.			
44.			
45.			
46.			
47.			
48.			
49.			
50.			
51.			
52.			
53.			
54.			

USTAWA

z dnia ..... 2015 r.

o zmianie ustawy o rzemiośle

Art. 1. W ustawie z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz.U. z 2002 r. Nr 112, poz. 979, z 2003 r. Nr 137, poz. 1304, z 2009 r. Nr 6, poz. 33 oraz z 2011 r. Nr 205, poz. 1206 i Nr 207, poz. 1230) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. Osoby fizyczne wykonujące działalność gospodarczą na podstawie ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2013 r. poz. 672, z późn.zm.¹) mogą prowadzić tę działalność z zachowaniem warunków określonych w niniejszej ustawie. Działalność takich osób zaliczana jest do rzemiosła.”;

2) w art. 2:

a) ust. 1 i 1a otrzymują brzmienie:

„1. Rzemiosłem jest zawodowe wykonywanie działalności gospodarczej przez:

1) osobę fizyczną, z wykorzystaniem kwalifikacji tej osoby i jej pracy własnej, w imieniu własnym i na rachunek tej osoby – gdy jest ona mikroprzedsiębiorcą albo małym przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej;

2) wspólników spółki cywilnej osób fizycznych w zakresie wykonywanej przez nich wspólnie działalności gospodarczej - gdy spełniają oni indywidualnie i łącznie warunki określone w pkt 1.

1a. Rzemiosłem jest również:

1) zawodowe wykonywanie działalności gospodarczej przez osoby, o których mowa ust. 1, będące średnimi przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej – jeżeli działalność ta stanowi bezpośrednią kontynuację prowadzonej przez nie działalności określonej w ust. 1, odpowiednio w pkt 1 i 2;

2) wykonywanie działalności gospodarczej przez, będące mikroprzedsiębiorcami, małymi przedsiębiorcami albo średnimi

---

¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2013 r. poz. 675, 983, 1036, 1238, 1304 i 1650, z 2014 r. poz. 822, 1133, 1138, 1146 i 1885 oraz z 2015 r. poz. 222 i 277.

przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, spółki handlowe z udziałem osób, o których mowa w ust. 1 – jeżeli działalność ta stanowi bezpośrednią kontynuację prowadzonej przez te osoby działalności, o której mowa w ust. 1, odpowiednio w pkt 1 i 2, a osoby te, ich małżonkowie lub ich zstępni dysponują bezpośrednio uprawnieniami, które umożliwiają wywieranie decydującego wpływu na daną spółkę, przy odpowiednim zastosowaniu art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2015 r. poz. 184).”;

b) dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. Rzemieślnikiem jest:

- 1) osoba, o której mowa w ust. 1;
- 2) osoba, o której mowa w ust. 1a;
- 3) małżonek albo zstępny osoby, o której mowa w ust. 1 i ust. 1a, jeżeli uczestniczy w wykonywaniu przez tę osobę albo spółkę, o której mowa w ust. 1a pkt 2, działalności gospodarczej z wykorzystaniem własnych kwalifikacji i własnej pracy.”;

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Do rzemiosła nie zalicza się działalności handlowej, usług hotelarskich, działalności transportowej, usług świadczonych w wykonywaniu wolnych zawodów w rozumieniu Kodeksu spółek handlowych, usług leczniczych oraz działalności wytwórczej i usługowej artystów plastyków i fotografików.”;

3) w art. 3:

a) ust. 3g pkt 4 otrzymuje brzmienie:

- „4) informuje kandydatów o wysokości opłaty za egzaminy – przy czym opłata wynosi:
  - a) za egzamin mistrzowski - 30% podstawy, to jest kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale

roku poprzedniego ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego,

b) za egzamin czeladniczy - 15% podstawy,

c) za egzamin sprawdzający - 5 % podstawy,

d) za egzamin poprawkowy 50% opłaty, o których mowa w lit. a i b.”;

b) ust. 3h otrzymuje brzmienie:

„3h. Izba rzemieślnicza może zwolnić osobę przystępującą do egzaminu z opłaty, o której mowa w ust.3g pkt 4.” ;

c) dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Rzemieślnicy, o których mowa w ust. 5, mogą uzyskać refundację wynagrodzeń pracowników młodocianych i składek na ubezpieczenie społeczne opłacanych przez pracodawców, o których mowa w przepisach o.promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, oraz dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianego pracownika, o którym mowa w przepisach o systemie oświaty.”;

e) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Nadzór nad przebiegiem przygotowania zawodowego w rzemiośle, pracowników młodocianych, które ma charakter dualny, sprawuje izba rzemieślnicza lub z jej upoważnienia cech, którego członkiem jest rzemieślnik.”;

4) w art. 5 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rzemieślnik jest obowiązany przestrzegać zasad etyki i godności zawodowej oraz kierować się względami odpowiedzialności społecznej.”;

5) w art. 7:

a) w ust. 5 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) uczestniczenie w realizacji zadań z zakresu oświaty i wychowania w celu zapewnienia wykwalifikowanych kadr dla gospodarki, w tym prowadzenie szkół.”;

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Za zgodą organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła jej członkami mogą być, na czas określony, także, osoby fizyczne i prawne - będące przedsiębiorcami, lecz niebędące rzemieślnikami.”;

6) w art. 17 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podstawą utworzenia cechu w trybie inicjatywy założycielskiej jest uchwalenie statutu cechu odpowiadającego wymogom określonym w art. 16 przez co najmniej 30 członków założycieli.”;

7) art. 18 otrzymuje brzmienie:

„Przepisy art. 17 mają odpowiednio zastosowanie do izb rzemieślniczych, z tym że liczba członków założycieli (cechów) wynosi co najmniej 20”.

Art. 2. 1. Przepisy art. 17 ust. 1 i art. 18 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu ustalonym niniejszą ustawą, nie mają zastosowania do cechów i izb rzemieślniczych działających w dniu wejścia ustawy w życie.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Ogólna potrzeba i cel wydania ustawy

Proponowana ustawa ma na celu wprowadzenie do ustawy o rzemiośle zmian, które, także zdaniem środowiska rzemieślniczego, są niezbędne dla jej należytego funkcjonowania w obecnych warunkach ekonomiczno-społecznych i otoczeniu prawnym – bez zmian w zakresie podstawowych konstrukcji i rozwiązań obecnej ustawy ani dokonywania zmian w innych ustawach. Służyć to ma lepszemu funkcjonowaniu rzemiosła – w tym także lepszemu funkcjonowaniu instytucji samorządu rzemiosła, stanowiących dobrowolne zrzeszenia osób wykonujących rzemiosło.

2. Proponowane zmiany i powody ich przedstawienia

Zmiany, które są przedstawione w projekcie, polegają na:

(1) wprowadzeniu definicji rzemiosła:

a) dostosowanej do obecnego ustawodawstwa o swobodzie prowadzenia działalności gospodarczej – poprzez powołanie się na obecnie obowiązującą w tej materii ustawę (w nowelizowanej w tym celu art. 1 ustawy o rzemiośle) oraz wprowadzenie terminów „mikroprzedsiębiorca” i „mały przedsiębiorca” (w art. 2 ust. 1), a także „średni przedsiębiorca” (w nowym art. 2 ust. 1a);

b) uwzględniającej – z zachowaniem charakteru rzemiosła jako opierającego się na szczególnych osobistych kwalifikacjach osób wykonujących rzemiosło oraz ich pracy własnej – rozwój działalności rzemieślniczej wykraczający poza granice określone dla małych przedsiębiorców oraz formę indywidualnej działalności gospodarczej (w tym w ramach spółki cywilnej), w razie:

- zawodowego wykonywania działalności gospodarczej przez osoby będące średnimi przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej – jeżeli działalność ta stanowi bezpośrednią kontynuację prowadzonej przez nie działalności określonej jako rzemiosło w ust. 1 (nowy art. 2 ust. 1a pkt 1), a także

- wykonywania działalności gospodarczej przez, będące mikroprzedsiębiorcami, małymi przedsiębiorcami albo średnimi przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, spółki handlowe z udziałem osób, o których mowa w ust. 1 – jeżeli działalność ta stanowi bezpośrednią kontynuację prowadzonej przez te osoby

działalności, o której mowa w ust. 1, a osoby te, ich małżonkowie lub ich zstępni dysponują bezpośrednio uprawnieniami, które umożliwiają wywieranie decydującego wpływu na daną spółkę (nowy art. 2 ust. 1a pkt 2) –

powyższe proponowane zmiany spowodowane są koniecznością niedopuszczenia do zamykania rzemiosła w hermetycznym otoczeniu i spychania go do rangi rękodziela - dzisiejsze rzemiosło w wyniku zmian gospodarczych, możliwych różnych form prawnych prowadzenia działalności, przemian właścicielskich nawet w firmach od pokoleń rodzinnych, a jednocześnie historia i tradycja, etos firmy powoduje, iż zależy im na funkcjonowaniu w ramach ustawy o rzemiośle, a zarazem obecne przepisy w tej materii są skostniałe, oddziałują negatywnie na prowadzenie zakładu rzemieślniczego, jego stały rozwój i ewentualną sukcesję po właścicielu; zmiany te pośrednio mogą także wpłynąć na funkcjonowanie organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła poprzez zachęcenie i zmobilizowanie młodych osób do uczestnictwa w strukturach organizacji;

c) precyzującej w art. 2 ust. 4 nowelizowanej ustawy, wskazującym rodzaje działalności niezaliczane do rzemiosła pojęcie „wolnych zawodów” oraz wyłączającej z tego wyliczenia działalność gastronomiczną;

w dotychczasowym stanie prawnym osoby wykonujące zawód „kucharz” znajdują się poza rzemiosłem, choć w praktyce dopuszcza się egzaminowanie w tym zakresie przez komisje izb rzemieślniczych – w tej sprawie wypowiedział się Sekretarz Stanu w MEN w odpowiedzi z dnia 13 czerwca 2013 r. na interpelację nr 18322; badając standardy egzaminacyjne oraz podstawę programową nauczania w innych zawodach spożywczych, np. cukiernika, piekarza, wędliniarza, stwierdzić należy, że kucharz mieści się w tej grupie zawodów i choć można go nauczać w zakładach małych i mikro, należących w prawie 100% do struktur rzemieślniczych, egzaminowanie przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych jest prawnie wątpliwe, a ponadto praktycznie pozbawia się możliwości zdawania egzaminu czeladniczego uczniom z form pozaszkolnych (a mistrzów dofinansowania kosztów kształcenia); ponadto wg opinii restauratorów zdobycie zawodu kucharza i potwierdzenie tego egzaminem czeladniczym czy mistrzowskim nie oznacza automatycznie możliwości prowadzenia działalności gastronomicznej (jak w każdym innym zawodzie);

(2) wprowadzeniu legalnej definicji rzemieślnika uwzględniającej proponowaną definicję rzemiosła (nowy art. 2 ust. 1b);

(3) uproszczeniu zasad odpłatności za egzaminy mistrzowskie, czeladnicze i sprawdzające, polegającym na ustawowym jednolitym ustaleniu – obniżonych w stosunku do obecnych maksymalnych stawek - wysokości tych opłat (art. 3g pkt 4) oraz zniesieniu możliwości częściowego zwolnienia od opłat, przy zachowaniu możliwości zwolnienia całkowitego (nowe brzmienie art. 3 ust. 3h);

(4) wyraźnym wskazaniu, że rzemieślnicy zatrudniający pracowników w celu przygotowania zawodowego w rzemiośle mogą uzyskać refundację wynagrodzeń pracowników młodocianych i składek na ubezpieczenie społeczne opłacanych przez pracodawców, o których mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, oraz dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianego pracownika, o którym mowa w przepisach o systemie oświaty (nowy art. 3 ust. 5a);

proponowany przepis ma na celu utrwalenie tych form wsparcia przez Państwo mistrzów szkolących w obowiązującym systemie prawnym, co do których, jak wskazują przypadki z lat ubiegłych, ich funkcjonowanie w praktyce nie zawsze było oczywiste - np. na przełomie lat 2010/2011 były ogromne zaległości i zatory w wypłatach refundacji oraz zapoczątkowano niebezpieczną dyskusję nad celowością funkcjonowania tej formy wsparcia i tylko dzięki olbrzymiej mobilizacji środowiska rzemieślniczego i jego organizacji zlikwidowano zaległości i drożność systemu.

(5) zaznaczeniu, że przygotowanie zawodowe pracowników młodocianych w rzemiośle ma charakter dualny (nowe brzmienie art. 3 ust. 6) – co ma istotne znaczenie dla, potrzebnego dla gospodarki narodowej, uznania powszechności tego systemu;

(6) rozwinięciu zakresu obowiązków rzemieślnika o obowiązek kierowania się względami odpowiedzialności społecznej (nowe brzmienie art. 5 ust. 1) – w celu podkreślenia szczególnego, społecznie odpowiedzialnego charakteru działalności rzemieślniczej;

(7) wyraźnym stwierdzeniu, że do zadań samorządu gospodarczego rzemiosła należy także prowadzenie odpowiednich szkół (art. 7 ust. 5 pkt 5) –

w celu – w sytuacji, w której coraz częściej organizacje rzemieślnicze podejmują się prowadzenia szkół zawodowych - usunięcia występujących wątpliwości co do tego, czy

prowadzenie szkoły zawodowej, np. przez cech należy do jego zadań statutowych, które określa ustawa o rzemiośle;

(8) konsolidacji instytucji samorządu zawodowego rzemiosła – poprzez:

a) rozszerzenie kręgu podmiotów niebędących rzemieślnikami mogących być czasowo członkami organizacji samorządu (nowe brzmienie art. 7 ust. 7) – w celu stworzenia instytucjonalnych warunków rozwijania współpracy rzemiosła z innymi rodzajami przedsiębiorczości;

b) zwiększenie na przyszłość – bez potrzeby dostosowania się organizacji już istniejących (art. 2 proponowanej ustawy) liczby założycieli organizacji samorządu (nowe brzmienie art. 17 ust. 1 i art. 18) – w celu zapewnienia lepszego reprezentowania danych środowisk.

3. Skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne

Skutki społeczne, gospodarcze i prawne zostały przedstawione w dwóch poprzednich skutkach, natomiast proponowana ustawa – poza stworzeniem mechanizmów zachęcających do zrzeszania się w organizacjach samorządu gospodarczego rzemiosła, a wobec tego również ich większej aktywności dzięki dodatkowym środkom, nie powoduje skutków finansowych, w szczególności dla budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

4. Stosunek do prawa Unii Europejskiej

Rzemiosło znajduje się poza bezpośrednią regulacją prawa Unii Europejskiej. Poprzez proponowane przyjęcie w art. 2 ustawy o rzemiośle terminologii ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, przejętej z prawa UE, pośrednio wprowadza się do przepisów o rzemiośle terminologię prawa UE.

